

กิจกรรมเจ้าหน้าที่พยาบาลในแผนกจักษุ โสต นาสิก และศอวิทยา
ของ โรงพยาบาลรามารินทร์

นางขวัญตา เกิดชูชื่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาพยาบาลศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๑

000212

116224362

A NURSING PERSONNEL ACTIVITIES AT EYE, EAR, NOSE AND THROAT DEPARTMENT
RAMATHIBODI HOSPITAL

Mrs. Quanta Kirdchuchuen

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์

กิจกรรมเจ้าหน้าที่พยาบาลในแผนกจักษุ โสต นาสิก และศอววิทยา
ของโรงพยาบาลรามธิบดี

โดย

นาง ชวัลภา เกียรติชื่น

แผนกวิชา

พยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาณี เสนาคิสิย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

Prasit Sukma

.....รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Prasit Sukma

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพรัตน์ ฉดาพิบูลย์)

สุภาณี เสนาคิสิย

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาณี เสนาคิสิย)

พวงแก้ว ปุณยกนก

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกนก)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. เจาหน้าที่พยาบาลแต่ละระดับในเวรเช้า มีการปฏิบัติกิจกรรมทั้ง ๕ ประเภทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงสนองสมมุติฐานที่ว่า "เจาหน้าที่พยาบาลแต่ละระดับในเวรเช้าปฏิบัติกิจกรรมแต่ละประเภทแตกต่างกัน"

๑.๑ อาจารย์พยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติกิจกรรม ๔ ประเภทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ แต่คานการพยาบาลประกอบการดูแลผู้ป่วยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่สนองสมมุติฐานที่ว่า "อาจารย์พยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติกิจกรรมแต่ละประเภทแตกต่างกัน"

๑.๒ อาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการปฏิบัติกิจกรรม ๓ ประเภทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และคานกิจกรรมการพยาบาลประกอบการดูแลผู้ป่วย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ แต่คานการพยาบาลผู้ป่วยโดยตรงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่สนองสมมุติฐานที่ว่า "อาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการมีการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละประเภทแตกต่างกัน"

๑.๓ อาจารย์พยาบาลและนุชวยพยาบาลปฏิบัติกิจกรรมทั้ง ๕ ประเภทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงสนองสมมุติฐานที่ว่า "อาจารย์พยาบาลและนุชวยพยาบาลปฏิบัติกิจกรรมแต่ละประเภทแตกต่างกัน"

๑.๔ หัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการปฏิบัติกิจกรรม ๓ ประเภทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ แต่คานการบริหารและนิเทศ และการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่สนองสมมุติฐานที่ว่า "หัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละประเภทแตกต่างกัน"

๑.๕ หัวหน้าหอผู้ป่วยและนุชวยพยาบาลปฏิบัติกิจกรรม ๔ ประเภทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ แต่คานการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่สนองสมมุติฐานที่ว่า "หัวหน้าหอผู้ป่วยและนุชวยพยาบาลปฏิบัติกิจกรรมแต่ละประเภทแตกต่างกัน"

๑.๖ พยายามประจำการและช่วยพยายามปฏิบัติกิจกรรมทั้ง ๔ ประเภท
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และค่านการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงสนองสมมุติฐานที่ว่า "พยายามประจำการและช่วยพยายาม
ปฏิบัติกิจกรรมแต่ละประเภทแตกต่างกัน"

๒. พยายามประจำการและช่วยพยายามในเวรบาย ปฏิบัติกิจกรรม ๔ ประเภท
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ แต่ค่านกิจกรรมการศึกษาไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่สนองสมมุติฐานที่ว่า "พยายามประจำการและ
ช่วยพยายามในเวรบายปฏิบัติกิจกรรมแต่ละประเภทแตกต่างกัน"

๓. พยายามประจำการและช่วยพยายามในเวรคึก ปฏิบัติกิจกรรม ๒ ประเภท
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และค่านการบริหารและนิเทศแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ แต่ค่านการพยาบาลผู้ป่วยโดยตรงและค่านการศึกษา
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่สนองสมมุติฐานที่ว่า "พยายาม
ประจำการและช่วยพยายามในเวรคึกปฏิบัติกิจกรรมแต่ละประเภทแตกต่างกัน"

๔. พยายามประจำการในเวรเช่า เวรบายและเวรคึก ปฏิบัติกิจกรรม ๒
ประเภทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ แต่ค่านการพยาบาลผู้ป่วยโดยตรง
การบริหารและการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่สนอง
สมมุติฐานที่ว่า "พยายามประจำการในเวรเช่า เวรบายและเวรคึก ปฏิบัติกิจกรรมแต่ละ
ประเภทแตกต่างกัน"

๕. ผู้ช่วยพยายามในเวรเช่า เวรบายและเวรคึก ปฏิบัติกิจกรรม ๔ ประเภท
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ แต่ค่านกิจกรรมบริหารและนิเทศไม่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่สนองสมมุติฐานที่ว่า "ผู้ช่วยพยายาม
ในเวรเช่า เวรบาย และเวรคึก ปฏิบัติกิจกรรมแต่ละประเภทแตกต่างกัน"

Thesis Title A Nursing Personnel Activities at Eye, Ear,
Nose, and Throat Department, Ramathibodi Hospital

Name Mrs. Quanta Kirdchuchuen

Thesis Advisor Assistant Professor Supanee Senadisai

Department Nursing Education

Academic 1978

ABSTRACT

This study was designed to study the activities of all categories of nursing personnel at Eye, Ear, Nose and Throat Department, Ramathibodi Hospital. This study classified activities into 5 main areas : 1) direct patient care, 2) indirect patient care, 3) clinical administration and supervision, 4) teaching-learning activities and finally, 5) miscellaneous activities. The comparative study was organized as comparative sets among nursing faculty : clinical instructors (teaching associates), clinical head nurses (clinical associates), nursing staffs (graduate nurses) and nursing auxiliaries (practical nurses) and among three different shifts; day, evening and night. The study tools included of a time-sampling record and a list of activities developed by the researcher. Eight observers were prepared to systematic collect of data every 15 minutes through each shift throughout a selected four weeks of study. Reliability of the tools was pretested until satisfaction was gained. All data collected were

grouped and then analyzed by using percentage, arithmetic mean, standard deviation, F-test, and t-test. The major findings are as follows :-

1. There was a statistically significant difference at the .01 level in each area of activities among all categories of nursing personnel on day shift.

1.1 There was statistically significant difference at the .01 level in the activities number 1, 3, 4 and number 5 among the clinical instructors and the clinical head nurses. But the other one was not statistically significant difference at the .05 level. The hypothesis was proved not to be retained.

1.2 There was a statistically significant difference at the .01 level in the activities number 3, 4, 5 and at the .05 level in activities number 2 among the clinical instructors and staff nurses. The hypothesis was proved to be retained.

1.3 There was statistically significant difference at the .01 level in each area of activities among the clinical instructors and auxiliaries. The hypothesis was proved to be retained.

1.4 There was statistically significant difference at the .01 level in the activities number 1, 2 and number 5 among the clinical instructors and staff nurses. Otherwise did not indicate statistically significant difference at the .05 level. The hypothesis was proved not to be retained.

1.5 There was statistically significant difference at the .01 level in activities number 1, 2, 3 and number 5 among the clinical head nurses and auxiliaries. But the other one was not statistically significant difference at the .05 level. The hypothesis was proved not to be retained.

1.6 There was statistically significant difference at the .01 level in the activities number 1, 2, 3, 5 and the activities number 4 at the .05 level among staff nurses and auxiliaries. Therefore, the hypothesis was retained.

2. There was statistically significant difference at the .05 level in the activities number 1, 2, 3 and number 5 among nursing staffs and auxiliaries on evening shift. But the activities concerning teaching-learning was not statistically significant difference at the .05 level. The hypothesis was proved not to be retained in this aspect.

3. There was statistically significant difference at the .01 level in the activities number 2, 5 and the activities number 4 at the .05 level among the nursing staff and auxiliaries. But the activities number 1 and number 4 were not statistically significant difference at the .05 level.

4. The activities number 2 and number 5 on revealed statistically significant difference at the .01 level among staff nurses on different shift. There was not statistically significant difference in activities number 1, 2 and 4 at the .05 level. The hypothesis was proved not to be retained.

5. All activities; excluded administration and supervision done by auxiliaries on different shift were statistically significant difference at the .01 level. The hypothesis was proved not to be retained.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จไต่ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุปานี
เสนาคิสิย์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำและช่วยแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกันนง ได้กรุณาให้คำแนะนำ
เกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของ
ท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

อนึ่ง ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการรวบรวม
ข้อมูลจาก อาจารย์พยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วย พยาบาลประจำการ และผู้ช่วยพยาบาล
ที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยจิตเวช โสต ศอ และนาสิก ทุกท่านเป็นอย่างดียิ่ง รวมทั้ง
ขอขอบคุณ อาจารย์พยาบาลของภาควิชาพยาบาลศาสตร์ ที่ได้ให้การสนับสนุน
ช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี.

ขวัญตา เกตุชูชน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย...	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ...	๖
กิตติกรรมประกาศ ...	๗
รายการตารางประกอบ...	๘
รายการแผนภูมิประกอบ...	๗
๑ บทนำ...	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ...	๑
ความมุ่งหมายของการวิจัย ...	๕
ปัญหา...	๕
สมมุติฐานในการวิจัย ...	๑๐
ขอบเขตของการวิจัย ...	๑๑
ข้อตกลงเบื้องต้น...	๑๑
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย...	๑๒
๒ บรรณกรรมและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง...	๑๖
ความหมายของการพยาบาล...	๑๗
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง...	๒๕

๓	วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล.....	๔๐
	กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	๔๐
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๔๑
	การรวบรวมข้อมูล.....	๔๓
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๔๔
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	๔๕
๔	ผลการวิจัย.....	๔๘
๕	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ.....	๕๘
	ผลการวิจัย.....	๘๐
	การอภิปรายผล.....	๘๕
	ขอเสนอแนะ.....	๑๑๓
	บรรณานุกรม.....	๑๒๑
	ภาคผนวก.....	๑๒๖
	ประวัติ.....	๑๖๙

รายการตรวจร่างประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑ จำนวนเจ้าหน้าที่พยาบาลและจำนวนวันที่ทำการศึกษา... ..	๕๐
๒ การยอดของการประกอบกิจกรรมในแต่ละเวร... ..	๕๑
๓ การยอดของการประกอบกิจกรรมแต่ละประเภทใน ๒๔ ชั่วโมง... ..	๕๑
๔ การยอดของการประกอบกิจกรรมของเจ้าหน้าที่พยาบาลแต่ละระดับ ในเวรเช้า.	๕๓
๕ การยอดของการประกอบกิจกรรมแต่ละประเภทในเวรเช้า.. ..	๕๕
๖ การยอดของการประกอบกิจกรรมของเจ้าหน้าที่พยาบาลแต่ละระดับ ในเวรบ่าย.	๕๗
๗ การยอดของการประกอบกิจกรรมแต่ละประเภทในเวรบ่าย.. ..	๕๙
๘ การยอดของการประกอบกิจกรรมของเจ้าหน้าที่พยาบาลแต่ละระดับ ในเวรคืน..	๖๑
๙ การยอดของการประกอบกิจกรรมแต่ละประเภทในเวรคืน... ..	๖๓
๑๐ ค่าคะแนนเฉลี่ยของกิจกรรมแต่ละประเภทในแต่ละเวร.. ..	๖๖
๑๑ ผลการวิเคราะห์ภาวะความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ย ของกิจกรรมแต่ละประเภทของเจ้าหน้าที่พยาบาลระดับต่าง ๆ ในเวรเช้า.	๖๘

๑๒	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกิจกรรม แต่ละประเภทของเจ้าหน้าที่พยาบาลระดับต่าง ๆ ในเวรเช้า (t-test).....	๗๒
๑๓	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกิจกรรม แต่ละประเภทของพยาบาลประจำการ และผู้ช่วยพยาบาลในเวรบาย และเวรคึก (t-test).. ..	๗๓
๑๔	ผลการวิเคราะห์ภาวะความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ย ของกิจกรรมแต่ละประเภทของพยาบาลประจำการในเวรเช้า เวรบาย และเวรคึก	๗๕
๑๕	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกิจกรรม แต่ละประเภทของพยาบาลประจำการในเวรเช้า เวรบาย และ เวรคึก (t-test)	๗๖
๑๖	ผลการวิเคราะห์ภาวะความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของ กิจกรรมแต่ละประเภทของผู้ช่วยพยาบาลในเวรเช้า เวรบาย และ เวรคึก.. ..	๗๗
๑๗	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกิจกรรม แต่ละประเภทของผู้ช่วยพยาบาลในเวรเช้า เวรบาย และเวรคึก (t-test)	๗๘

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

๑	เปรียบเทียบการยอดของกิจกรรมแต่ละประเภทในแต่ละเวร โดยไขข้อมูลจากตารางที่ ๒... ..	๕๐
๒	เปรียบเทียบการยอดของกิจกรรมแต่ละประเภทใน ๒๔ ชั่วโมง โดยไขข้อมูลจากตารางที่ ๓... ..	๕๒
๓	เปรียบเทียบการยอดของกิจกรรมของเจ้าหน้าที่พยาบาลแต่ละ ระดับในเวรเช้า โดยไขข้อมูลจากตารางที่ ๔.	๕๔
๔	เปรียบเทียบการยอดของกิจกรรมแต่ละประเภทในเวรเช้า โดยไขข้อมูลจากตารางที่ ๕... ..	๕๖
๕	เปรียบเทียบการยอดของกิจกรรมของเจ้าหน้าที่พยาบาลแต่ละ ระดับในเวรบ่าย โดยไขข้อมูลจากตารางที่ ๖	๕๘
๖	เปรียบเทียบการยอดของกิจกรรมแต่ละประเภทในเวรบ่าย โดยไขข้อมูลจากตารางที่ ๗	๖๐
๗	เปรียบเทียบการยอดของกิจกรรมของเจ้าหน้าที่พยาบาลแต่ละระดับ ในเวรคึก โดยไขข้อมูลจากตารางที่ ๘	๖๒
๘	เปรียบเทียบการยอดของกิจกรรมแต่ละประเภทในเวรคึก โดยไขข้อมูลจากตารางที่ ๙	๖๔
๙	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของกิจกรรมแต่ละประเภทในเวรเช้า เวรบ่าย และเวรคึก โดยไขข้อมูลจากตารางที่ ๑๐	๖๗